

Številka: 00105-28/2019/5

Datum: 13. 6. 2019

Odgovor na poslansko pobudo dr. Milana Brgleza za dopolnitev 13. člena Zakona o zaščiti živali

Poslanec dr. Milan Brglez v svoji pobudi z dne 16. 5. 2019 Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) poudarja, da med strokovnjaki in širšo javnostjo velja za splošno sprejeto dejstvo, da imajo živali oz. stik z njimi pomemben vpliv na fizično ter socialno zdravje ljudi. Zaradi njihovih značilnosti ter glede na okolje, kjer se posredovanje s pomočjo živali najpogosteje izvaja, so psi tiste živali, ki največkrat sodelujejo pri terapevtskih aktivnostih. Poslanec navaja, da tudi v letu 2019 predlog celostne normativne ureditve področja posredovanja s pomočjo živali izostaja, da se društva, ki izvajajo omenjeno dejavnost, srečujejo z omejitvami v veljavni zakonodaji.

Med njimi naj bi izstopale določbe Zakona o zaščiti živali, ki terapevtskim psom skupaj z njihovimi vodniki ne omogočajo vstopa na javna mesta, torej tudi ustanove, v katerih se opravljajo programi terapij s pomočjo psov. Veljavni 13. člen Zakona o zaščiti živali eksplicitno dovoljuje vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza v spremstvu skrbnika zgolj psom-vodičem slepih in psom-pomočnikom invalidov. Posledica navedene določbe naj bi bila, da društva, ki izvajajo terapije s pomočjo živali, kakršno je npr. Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke, kljub odločbam Ministrstva za zdravje o statusu društva, ki deluje v javnem interesu na področju zdravstvenega varstva, ne smejo vstopati s terapevtskimi psi v javne ustanove.

Prav tako navaja, da omenjeno društvo ter tudi druga društva in posamezniki, ki delujejo na področju posredovanja s pomočjo psov, že dlje časa opozarjajo na nujnost spremembe oz. dopolnitve te določbe, na način, da bi se vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza v spremstvu njihovih skrbnikov omogočil tudi terapevtskim psom.

Poslanec zaradi naštetega daje Vladi RS pobudo, da pripravi predlog ustrezne dopolnitve 13. člena Zakona o zaščiti živali, s katero bi bil terapevtskim psom skupaj z njihovimi skrbniki omogočen vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza.

Odgovor Vlade RS na poslansko pobudo.

Zakon o zaščiti živaliv skladu z ustavno določbo ureja varstvo živali pred mučenjem, pri čemer določa odgovornost ljudi za zaščito živali. Zakon predvsem ureja ravnanje z živalmi na način, da se prepreči trpljenje in mučenje živali, to je zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrobiti; določa pravila za dobro ravnanje z živalmi; določa, kaj se šteje za mučenje živali in katera ravnanja oziroma posegi na živalih so prepovedani; določa pogoje, ki jih je treba za zaščito živali zagotoviti pri reji živali, prevozu, izvajanju določenih posegov in poskusov na živalih, zakolu in usmrčitvi živali; ureja postopek, pravice in obveznosti v primerih, ko gre za zapuščene živali; določa pogoje za društva, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu; ureja nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona ter določa kazenske sankcije za kršitelje določb tega zakona.

Zakon o zaščiti živali v 13. členu določa:

"Psi-vodiči slepih in psi-pomočniki invalidov imajo skupaj s svojim skrbnikom vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza.

Psom iz prejšnjega odstavka ni treba imeti nagobčnika na javnih mestih in v sredstvih javnega prevoza."

Ta določba zagotavlja preprečevanje diskriminacije gibalno in senzorno oviranim, ki kot pripomoček uporabljajo psa (vodnika). Slednje je področje, ki ga ureja Zakon o izenačevanju možnosti invalidov. Zakon o izenačevanju možnosti invalidov natančno opredeljuje, kdaj je invalid upravičen do psa pomočnika, kako se ti psi šolajo, kdo izvaja šolanje in kdo nosi stroške šolanja.

Prevoze živali z javnim linijskim prevozom podrobneje ureja Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu, o koncesiji te javne službe in o ureditvi sistema enotne vozovnice (Uradni list RS št 29/19). V 42. členu te uredbe je določeno, da je dovoljen prevoz manjših živali, ki se prevažajo kot ročna prtljaga v primernih sredstvih za prevoz. Psi pa se lahko prevažajo v primeru, če imajo ustrezno kategorizacijo (npr. policijski psi, psi gorske reševalne službe, psi enote reševalnih psov, psi vodniki z vodeno osebo). Kategorizacija zagotavlja, da imajo psi skupaj z vodniki opravljene ustrezne izpite za opravljanje določene dejavnosti, in se jim za to podelijo značke in izkaznice. V primeru, da bi imeli terapevtski psi primerljiv sistem za kategorizacijo, ni ovir, da bi se tudi za te pse dovolil prevoz v javnem linijskem prometu.

Dr. Milan Brglez v pisni poslanski pobudi predlaga Vladi RS, da pripravi predlog dopolnitve 13. člena Zakona o zaščiti živali. Dopolnitev bi omogočala vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza tudi "terapevtskim psom" skupaj z njihovimi skrbniki. V pobudi je pomanjkljivo navedeno, zakaj je potrebno določiti dovoljenje za vstop, saj gre v primeru psov ali drugih živali v terapevtske namene za izvajanje terapevtskega srečanja v sodelovanju in dogovoru z javno ustanovo v kateri se tovrstne terapije izvajajo. Področje posredovanja s pomočjo živali v terapevtske namene še ni sistemsko urejeno. Treba bi bilo urediti kaj je posredovanje s pomočjo živali, katere živali se uporabljajo za izvajanje posredovanja, v katere terapevtske namene se uporabljajo, določiti upravičence za izvajanje posredovanja s pomočjo živali, določiti ustrezne programe šolanja za živali v terapevtske namene, opredeliti kriterije za izvajalce šolanja in določiti tudi nosilce stroškov v zvezi z izvajanjem posredovanja s pomočjo živali.

Vlada bo proučila ali je za zagotavljanje dobrobiti in primernega ravnanja z živalmi v terapevtske namene potrebno regulirati izvajanje posredovanja s pomočjo živali tudi v Zakonu o zaščiti živali.

Vlada bo proučila poslansko pobudo v okviru resornih ministrstev (MKGP v sodelovanju z MZ in MDDSZ) in razmislila o vključitvi pobude v ustrezno področno zakonodajo. Kot je bilo že navedeno v odgovoru na poslansko pobudo Sama Bevka in dr. Andreje Črnak Meglič v letu 2013, bodo pristojna ministrstva pripravila ustrezno normativno ureditev področja.